

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **A. A.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 8 Az 1/2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobci **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým soud zamítl žalobu žalobce proti výroku o neudělení azylu žalobci podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodnutí stěžovatele ze dne 25. 11. 2003, č. j. OAM-2094/VL-07-P08-2003, a zároveň zrušil v tomto rozhodnutí výrok, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů rozhodnutí.

Podle stěžovatelova názoru nelze procesně oddělit výrok o neudělení azylu od výroku o překážce vycestování, a to s ohledem na § 28 zákona o azylu, podle kterého stěžovatel musí uvést ve správním rozhodnutí o neudělení azylu, zda se na cizince vztahuje překážka

vycestování. Na podporu svého názoru cituje stěžovatel i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2003, sp. zn. 2 Azs 12/2003, kde tento soud odmítl zrušit pouze část výroku rozsudku krajského soudu vztahující se k neexistenci překážky vycestování, a proto v daném případě zrušil rozsudek krajského soudu celý. Navíc stěžovatel připomíná právní nejistotu ohledně dalšího pobytového režimu žalobce, protože není jasné, jaký druh pobytu mu vlastně v této situaci náleží. Zákonodárce s možností samostatného rozhodování o jednotlivých výrocích nepočítal, takže ani zákon o azylu, ani zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, nemají ustanovení obsahující druh pobytu pro takového cizince. Podle názoru stěžovatele nelze žalobci udělit vízum za účelem řízení o udělení azylu podle § 72 zákona o azylu.

Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit napadený rozsudek městského soudu.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 6. 5. 2003 na základě žádosti, v níž bylo jako důvod žádosti o azyl uvedeno, že žil žalobce od roku 1977 v Tádžikistánu, kde byl nucen bojovat na straně opozice, poté se zbraní utekl v roce 1996 do Běloruska, kde se narodil. Tam byl zadržen, bit a půl roku vězněn, po propuštění utekl do Litvy a do Polska, kde se bál vydání zpět do Běloruska, proto odtud přešel do ČR. Totéž vyplývá i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 8. 8. 2003. V tomto pohovoru také žalobce doplnil, že v Bělorusku se obává policie a v Tádžikistánu se bojí, že by mu podřízli hrdlo, neboť od nich dezertoval.

Stěžovatel se rozhodl žalobci azyl neudělit svým výše označeným rozhodnutím ze dne 25. 11. 2003, neboť neshledal důvody pro jeho udělení podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatel v tomto rozhodnutí uvedl, že důvodem žalobcovy žádosti o azyl byly potíže v Tádžikistánu, který opustil dezercí v době válečného konfliktu, a problémy v Bělorusku, kde měl potíže pro nelegálnost svého pobytu. Stěžovatel neshledal, že by žalobcova situace zakládala pronásledování podle § 12 písm. a) zákona o azylu, či odůvodněný strach z pronásledování pro některý z důvodů podle písmene b) tohoto ustanovení. Do nepříznivé situace se žalobce nedostal pronásledováním ze strany veřejné moci v Tádžikistánu, ale válečnou situací, která postihla prakticky celý Tádžikistán. Jeho potíže v Bělorusku pak byly dány nelegálností jeho tamního pobytu. Navíc stěžovatel připomněl, že pokud se žalobce cítil pronásledován, měl požádat o azyl již v Litvě. Dále stěžovatel neshledal ani podmínky umožňující udělení azylu podle § 13 a po posouzení jeho osobní situace a poměrů v zemi jeho státní příslušnosti mu neudělil ani humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Nebyla shledána ani přítomnost překážky vycestování, když stěžovatel neshledal, že by byl žalobce ohrožen skutečnostmi uvedenými v § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto zamítavému rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze. Zde stěžovateli vytkl celou řadu pochybení ve správním řízení, jež uvedl obecným odkazem na jednotlivá ustanovení správního řádu. Dále tvrdil, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a že jako osoba bez státní příslušnosti nemá místo, kam by se mohl vrátit. V Bělorusku byl bezdůvodně vězněn, jakkoliv stěžovatel chybně uváděl, že byl vězněn pro nezákonnost jeho pobytu v Bělorusku. Navíc je v Bělorusku diktatura nerespektující právo na spravedlivý soudní proces. Dále stěžovateli vytkl, že při posuzování situace v Tádžikistánu vycházel z informací z roku 2003, tedy z doby nevztahující se k době, která byla důvodem žádosti o azyl. Kromě toho protestoval proti neodůvodnění rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu.

O této žalobě rozhodl městský soud svým shora označeným rozsudkem napadeným nyní posuzovanou kasační stížností. Městský soud zde nezjistil tvrzená porušení jednotlivých ustanovení správního řádu a konstatoval, že stěžovatel shromáždil a správně vyhodnotil všechny podklady týkající se tvrzeného pronásledování žalobce v Tádžikistánu. V Bělorusku a na Litvě žalobce dlouhodobě nepobýval, takže skutečnosti jím uváděné ve vztahu k těmto dvěma zemím nejsou rozhodné. Městský soud se ztotožnil i s neshledáním důvodů ve smyslu § 13 a § 14 zákona o azylu. Ve vztahu k možné přítomnosti překážky vycestování pak městský soud uvedl, že podle Zprávy o dodržování lidských práv v Tádžikistánu vydané Ministerstvem zahraničí USA v roce 2002 docházelo v této zemi k týrání i usmrcování osob ve vyšetřovací vazbě a podmínky věznění tam zůstávají kruté a životu nebezpečné. Tyto skutečnosti stěžovatel při posuzování přítomnosti překážky vycestování pominul, nezabýval se ani otázkou, jaký trest hrozí žalobci v případě trestního stíhání za zběhnutí a za jakých podmínek by byl v takovém případě vězněn. Přitom tyto skutečnosti mohl stěžovatel posoudit pouze po zjištění objektivní situace v Tádžikistánu, v tomto bodě nelze vycházet pouze z informací od žalobce. Takovým postupem stěžovatel nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci. Proto městský soud výrok týkající se překážky vycestování podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Kasační stížnost se opírá o jedinou námitku, spočívající v otázce, zda lze posoudit výroky rozhodnutí stěžovatele o nepřiznání azylu a o neshledání překážky vycestování odděleně takovým způsobem, jak to učinil v posuzovaném případě městský soud, tedy zamítnout žalobu v části, kde směřuje proti výroku o neudělení azylu žalobci podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, a vyhovět jí v té části, kde směřuje proti neshledání překážky vycestování.

Tuto otázku zdejší soud posoudil v souladu se svou dosavadní judikaturou. Z ní na posuzovaný případ dopadá právní názor obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2005, sp. zn. 3 Azs 272/2004: „*Zamítne-li soud správní žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výroku, jímž žadateli nebyl udělen azyl podle § 12 a násl. zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 (nyní též ve znění zákona č. 57/2005 Sb.), a současně zruší totéž rozhodnutí ve výroku, jímž správní orgán rozhodl, že na žadatele se nevztahují překážky vycestování (§ 91 téhož zákona), není takové rozhodnutí v důsledku toho samo o sobě vnitřně rozporné nebo nelogické.*“

Na podporu tohoto právního názoru lze doplnit, že žádné ustanovení českého právního řádu městskému soudu nebrání, aby k žalobě směřující proti rozhodnutí stěžovatele obsahujícímu samostatné výroky o neudělení azylu a o neexistenci překážek vycestování přijal rozhodnutí, kterým zamítne žalobu směřující proti výroku o neudělení azylu a naopak zruší rozhodnutí v rozsahu výroku o neexistenci překážek vycestování. Ustanovení § 28 zákona o azylu, na které stěžovatel odkazuje, neobsahuje nic, co by tento závěr zpochybňovalo. Z dikce citovaného ustanovení lze naopak dovodit, že výrok o neexistenci překážky vycestování by bylo třeba zrušit v případě, byl-li by zrušen výrok o neudělení azylu, neboť platí, že v takovém případě je výrok o neexistenci překážek vycestování závislý na existenci výroku o neudělení azylu. Opačně však tento závěr neplatí. Právní názor obsažený v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 12/2003 ze dne

16. 10. 2003, jehož se stěžovatel dovolává, v dané věci není relevantní, neboť v uvedeném rozhodnutí se soud zabýval možnostmi svého postupu v situaci, kdy rozhodoval o kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí krajského soudu, jímž byla žaloba zamítnuta. V nyní posuzované věci šlo však o rozhodování městského soudu o žalobě proti správnímu rozhodnutí, které obsahovalo dva samostatné výroky; jak Nejvyšší správní soud výše dovodil, výrok o neexistenci překážek podle § 91 zákona o azylu bylo možno samostatně zrušit, aniž by tím byl dotčen další právní osud výroku o neudělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 tohoto zákona. Oprávněnost přijetí takového rozhodnutí nemůže být dotčena ani pochybnostmi stěžovatele ohledně typu pobytu cizince v České republice po takovém rozhodnutí. Předně má Nejvyšší správní soud za to, že přípustnost nebo nepřípustnost takového rozhodnutí v azylové věci nelze dovozovat pomocí argumentů, které se týkají právního režimu pobytu cizince v České republice podle cizineckého zákona, resp. podle zákonů k němu speciálních. Dále má zdejší soud za to, že rozhoduje-li se o překážce vycestování v řízení o udělení azylu (řízení vedeném podle speciálních pravidel obsažených v zákoně o azylu), pak účastník takového řízení je vždy žadatelem o udělení azylu ve smyslu § 2 odst. 3 a § 72 odst. 1 zákona o azylu, kterému má policie podle posléze uvedeného ustanovení udělit vízum za účelem řízení o udělení azylu, a to i když v řízení již bylo rozhodnuto o neudělení azylu a zbývá rozhodnout „toliko“ o existenci překážek vycestování.

Nelze tedy shledat, že by městský soud nemohl rozhodnout odlišně o neudělení azylu a o neshledání překážky vycestování tím způsobem, jakým rozhodl, pokud odlišnost výroku zrušujícího rozhodnutí stěžovatele o neshledání překážky vycestování dostatečně odůvodnil. To v daném případě městský soud učinil a odůvodnění jeho postupu je v tomto směru náležitě úplné a přesvědčivé.

Lze proto uzavřít, že Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění namítaného důvodu kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť - jak vyplývá ze shora uvedeného - v souzené věci nebyla shledána nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů rozhodnutí.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalobci náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalobci nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu